

Bratislavské hudobné slávnosti 53.

28. 9. – 15. 10. 2017

BHS

BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL
MUSIKFESTSPIELE BRATISLAVA
FÊTES DE MUSIQUE DE BRATISLAVA
FESTIVAL DE MÚSICA DE BRATISLAVA

© BĚLA KOLČÁKOVÁ

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BHS člen
Európskej
asociácie
festivalov

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

Group M

BRATISLAVA

BKIS

rtv:

Pravda

STRABAG
TEAMS WORK

tasr

TA3

hudobný život

in.ba

PERA+

OPERA

slovenka

.týždeň

TREND

Forbes

MIA

JCDecaux

betafm

THE CARLTON

bigmedia
PREVAJLY OUTDOOR

www.filharmonia.sk ♦ www.navstevnik.sk

Hlavný usporiadateľ Slovenská filharmónia
z poverenia a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Záštitu nad BHS prevzal minister kultúry Slovenskej republiky Marek Maďarič.

Štvrtok 28. 9.

19.00 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

James Judd, *dirigent*

Alban Gerhardt, *violončelo*

Franz Schmidt Predohra, medzihra a karnevalová hudba z opery Notre Dame

Piotr Iljič Čajkovskij Variácie na rokokovú tému, op. 33

Robert Schumann Symfónia č. 2 C dur op. 61

Bratislavský rodák **Franz Schmidt** je autorom mnohých závažných symfonických diel, no najviac ho preslávila opera *Notre Dame*, ktorú napísal na námietku slávneho románu Victora Huga. Viedenská premiéra v roku 1914 zabezpečila skladateľovi medzinárodné uznanie. Dnes sa už na javiskách prakticky neobjavuje, no tri orchestrálne medzihry stále tvoria súčasť repertoáru symfonických telies. *Rokokové variácie* skomponoval **Čajkovskij** pre svojho kolegu z petrohradského konzervatória, nemeckého pedagóga W. Fitzenhagen. Práve v jeho úprave sa dielo dnes hráva. *Symfóniu* č. 2 v tónine C dur koncipoval **Robert Schumann** v duchu Beethovenovej *Osudovej* ako víťazstvo nad nepriazňou životného osudu. Virtuóznou druhou časťou – Scherzo – dôkladne preverí schopnosti sláčikovej sekcie každého orchestra.

Slovenská filharmónia sa na otváracom koncerte 53. BHS predstaví pod taktovkou svojho nového šéfdirigenta, charizmatického Angličana **Jamesa Judda**. Sólistom koncertu je **Alban Gerhardt**, „čarodejník, ktorý vie rozozvučať nástroj v majstrovskej virtuozite“ (Tagesspiegel), „pokojná autorita expresívneho, muzikálneho a elegantného umelca“ (The Guardian).

Piatok 29. 9.

19.00 Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Wiener Philharmoniker

Zubin Mehta, *dirigent*

Rainer Honeck, *husle*

Martin Gabriel, *hoboj*

Johannes Brahms

Joseph Haydn

Béla Bartók

Robert Nagy, *violončelo*

Sophie Dartigalongue, *fagot*

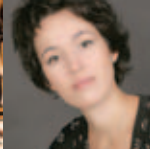
Tragická predohra op. 81

Sinfonia concertante B dur, Hob. I:105

Koncert pre orchester

Z dvojice **Brahmsových** symfonických predohier z roku 1880 predstavuje *Tragická* osobnejšiu autorskú výpoveď ako príležitostná *Akademická*. Vo svojej *Koncertantnej symfónii* sa **Haydn** pohral s netradičnou štvoricou sólových nástrojov, ktoré „zápolia“ s orchestrom. Koncert pre orchester je jedným z posledných diel **Bartókovho** tvorivého obdobia. Komponoval ho v roku 1943 v americkom exile na objednávku dirigenta Sergeja Kusevického, ktorý ho o rok neskôr premiérovito uviedol s Bostonským symfonickým orchestrom.

Jeden z najprestížnejších svetových orchestrov, **Wiener Philharmoniker**, si tento rok pripomína 175. výročie svojho založenia. Kritici označujú jeho hudobné kvality za nedostižné. Na BHS hosťuje pod taktovkou dirigenta, ktorý patrí medzi najprominentnejších: **Zubin Mehta** vyrastal obklopený hudbou a aj keď otec chcel mať z neho lekára, Zubin Mehta ostal verný hudbe a jeho „*farbami hýriaci energický štýl interpretácie*“ dlhé desaťročia lieči – dušu.

Sobota 30. 9.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Guarneri Trio Prague

Čeněk Pavlík, husle Marek Jerie, violončelo Ivan Klánský, klavír

Joseph Haydn Klavírne trio G dur, Hob. XV:25

Bedřich Smetana Klavírne trio g mol op. 15

Felix Mendelssohn Bartholdy Klavírne trio č. 1 d mol op. 49

Trio G dur skomponoval **Joseph Haydn** počas jednej z návštev Londýna. Kvôli tretej časti (Rondo all'Ongearese), ktorá využíva prvky hry cigánskych kapiel, býva nazývané aj „cigánske“. Slávne tragické *Trio g mol* venoval **Bedřich Smetana** svojej dcére Bedřiške, ktorej smrť, len ako štvorročnej, podnietila vznik diela. Záverečná skladba koncertu, **Mendelssohnovo Trio d mol**, sa hneď po svojom vzniku stala jedným z najobľúbenejších diel skladateľa.

Guarneri Trio Prague oslávilo v uplynulej koncertnej sezóne tridsať rokov od svojho založenia a patrí k svetovej špičke medzi klavírnymi triami. Teleso sa vyznačuje dokonalou súhrou a technickou virtuozitou, na svojom konte má medzi inými nahrávky všetkých klavírnych trií Beethovena, Mendelssohna, Schuberta, Dvořáka, Šostakoviča, Brahmsa, Suka, Mozarta a Smetanu.

18.00 Veľký evanjelický kostol

Solamente naturali

Vocale Ensemble SoLa

Johann Sebastian Bach

Jan Dismas Zelenka

Miloš Valent, umelecký vedúci, husle

Hilda Gulyášová, zbornajsterka

Kantáta BWV 8

Výber z vokálno-inštrumentálnej tvorby

Na koncerte súborov Solamente naturali a Vocale Ensemble SoLa odznejú chrámové diela dvoch najvýznamnejších predstaviteľov nemeckej liturgickej hudby – protestantskej (**Johann Sebastian Bach**) a katolíckej (**Jan Dismas Zelenka**).

Nedeľa 1. 10.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Klavírny recitál

Andrew Brownell

Ludwig van Beethoven

Ján Nepomuk Hummel

Johann Sebastian Bach

Franz Liszt

Sonáta quasi una fantasia č. 1 op. 27

Fantázia Es dur op. 18

Francúzska suita č. 6 E dur BWV 817

Soirées de Vienne, valse caprice č. 6 S. 427

Tarantella z cyklu Années de Pèlerinage:

Venezia e Napoli, S. 161

V úvode koncertu odznejú skladby autorov, ktorí boli takmer rovesníkmi a za čias svojho života aj slávnymi rivalmi. **Beethovenova Sonáta quasi una fantasia č. 1 op. 27** je o niečo mladšou sestrou slávnej *Sonáty mesačného svitu* s rovnakým opusovým číslom. Je v tónine Es dur, rovnako ako **Hummelova Fantázia op. 18**, jedno z významných diel bratislavského rodáka predznamenaávajúce štýl raných romantikov. Obe skladby kombinujú formu sonáty a fantázie. Program doplní **Bachova** očarujúca suita a **Lisztova** virtuózna tarantella z cyklu *Roky putovania* inšpirovaná ohnivým talianskym tancom.

Andrew Brownell sa umiestnil na pomyselné striebornej priečke na prestížnej Medzinárodnej súťaži J. S. Bacha v Lipsku (2002), je víťazom medzinárodnej súťaže J. N. Hummela v Bratislave (2005), získal aj druhú cenu na klavírnej súťaži v Leeds (2006). Odborná kritika ho považuje za „jedného z najvýznamnejších klaviristov svojej generácie“ a The Oregonian uvádza, že Brownell „zapôsobí nielen svojimi rukami, ale aj svojou myslou...“

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Slovenský komorný orchester

Ewald Danel, *umelecký vedúci*

Václav Hudeček, *husle*

Tadeáš Salva	Balada per duodecimo archi
Johann Benda	Koncert pre husle a orchester G dur (úprava S. Dushkin)
Jean-Marie Leclair	Koncert pre husle a orchester a mol op. VII/5
Piotr Iljič Čajkovskij	Ročné obdobia op. 37b

Skladby vo forme balady sú esenciálnym stelesnením Salvovej poetiky, ktorá sa vyznačuje vypätou výrazovou intenzitou. Jeho hudobná reč je založená na syntéze inšpirácie slovenskou ľudovou piesňou s technikami európskej avantgardy, predovšetkým poľskej skladateľskej školy. Koncerty **Bendu** a **Leclaira** z obdobia vrcholného baroka, resp. raného klasicizmu, vynikajú nezávislosťou na dobovom štýle, určenom predovšetkým talianskymi husľovými skladateľmi a virtuózmi. Ako sólista sa v týchto zaujímavých a menej uvádzaných dielach predstaví skvelý český husľový virtuóz **Václav Hudeček**, ktorý sa po dlhšom čase opäť vracia do Bratislavy.

Čajkovského *Ročné obdobia* vznikli ako objednávka dvanástich klavírných skladieb k jednotlivým mesiacom roku s programovými názvami. Pre svoju melodickú krásu a bohatý potenciál žije dielo na svetových koncertných pódiiach aj vďaka rozmanitým transkripciám pre komorné či orchestrálné zoskupenia.

Pondelok 2. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Tongyeong Festival Orchestra

Heinz Holliger, *dirigent*

Clara-Jumi Kang, *husle*

Maurice Ravel	Le Tombeau de Couperin
Isang Yun	Koncert pre husle a orchester č. 3/1992
Camille Saint-Saëns	Introdukcia a rondo capriccioso pre husle a orch. op. 28
Maurice Ravel	Moja matka hus / Ma mère l'Oye

Skladbu *Moja matka hus* skomponoval **Ravel** na motívy rozprávky Charlesa Perraulta pre dcéry svojich priateľov Godebských ako suitu pre štvorročný klavír. Neskôr dielo s veľkým úspechom zinstruoval pre orchester a napokon sa nechal nahovoriť na baletné spracovanie. **Isang Yun**, najvýznamnejší kórejský skladateľ, je autorom troch husľových koncertov, z ktorých ten posledný vznikol v roku 1992. Aj **Camille Saint-Saëns** má na svojom tvorivom konte tri husľové koncerty, no popri nich aj rad kratších skladieb pre husle a orchester. Introdukcia a rondo capriccioso je z nich najznámejšia. Koncert uzatvára Ravelova suita *Couperinov náhrobok*, ktorá – podobne ako skladba *Moja matka hus* – vznikla prepracovaním pôvodne klavírnej skladby.

Koncert diriguje jeden z najvýznamnejších hudobníkov súčasnosti **Heinz Holliger**, známy aj ako skvelý hobojista, ktorému dedikovali svoje diela takí majstri ako Ligeti, Stockhausen, Penderecki, Lutoslawski, Berio a ďalší. Sám sa venuje komponovaniu a s radosťou vyhľadáva spoluprácu s mladými. **Clara-Jumi Kang** vybral časopis Dong A Times medzi sto najperspektívnejších a najplyvnejších osobností v Kórei. Na popredných svetových pódiiach oceňujú poslucháči výbornú techniku interpretky aj zvuk nástroja Antonio Stradivarius ex Strauss z roku 1708, ktorý krehkej umelkyni zapožičala Kórejská kultúrna nadácia Samsung.

Utorok 3. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Junge Deutsche Philharmonie

Jukka-Pekka Saraste, *dirigent*

Tzimon Barto, *klavír*

Kaija Saariaho Laterna magica pre orchester

Sergej Prokofiev Koncert pre klavír a orchester č. 3 C dur op. 26

Carl Nielsen Symfónia č. 4 op. 29

Fínska skladateľka **Kaija Saariaho** bola pred štyrmi rokmi hosťom festivalu Melos-Étos v Bratislave. Jej skladba *Laterna magica* vznikla na objednávku Berlínskej filharmónie a premiéra odznela v roku 2009 pod taktovkou Simona Rattla. **Prokofievov** magický *Klavírny koncert* č. 3 patrí medzi najpopulárnejšie diela veľkého ruského majstra. *Symfónia* č. 4 dánskeho skladateľa **Carla Nielsena** má v podtitule názov „Neuhasiteľná“. Autor ju písal v rokoch 1. svetovej vojny.

Orchester vynikajúcich mladých hudobníkov diriguje uznávaná autorita – fínsky dirigent svetového renomé. **Jukka-Pekka Saraste** „hovori potichu a zvažuje slová, vyžaruje prirodzenú autoritu, ktorú radi rešpektujete pre osobité čaro osobnosti umelca.“

K atmosfére tvorivosti na koncerte prispieva aj nekonvenčný americký klavirista. **Tzimon Barto** ovláda sedem jazykov, je autorom niekoľkých románov, píše poéziu, je kulturistom. Zlom v jeho kariére klaviristu nastal v polovici osemdesiatych rokov minulého storočia, keď koncertoval vo viedenskom Musikvereine a na festivale v Salzburgu na pozvanie Herberta von Karajana. Odtedy vzrušuje publikum i kritikov na obidvoch stranách Atlantiku.

Streda 4. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Slovenská filharmónia

Lawrence Foster, *dirigent*

Evgeny Kissin, *klavír*

Franz Liszt Orfeus, symfonická báseň

Béla Bartók Koncert pre klavír a orchester č. 2

Johannes Brahms Symfónia č. 4 e mol op. 98

Orfeus je v poradí štvrtou z 13 symfonických básní **Franza Liszta**, ktoré slávny neskororomantický autor napísal počas svojho dlhoročného pobytu vo Weimare.

Bartókov *Klavírny koncert* č. 2 z roku 1931, ktorý patrí medzi najnáročnejšie diela klavírnej literatúry, zaznie v interpretácii prominentného hosťa BHS.

Evgeny Kissin nebol zázračné dieťa, bol malý génius. Je dokonalým virtuózom, ktorého hra je fascinujúca, všestranným umelcom s prenikavým intelektom a obdivuhodným duchovnom, píše o ňom recenzenti. Ako 17-ročný očaril Herberta von Karajana; v Carnegie Hall debutoval pod taktovou Zubina Mehtu; v roku 1997 bol prvým klaviristom, ktorý sa predstavil sólovým recitálom na Proms v Londýne, účinkoval pred vyše šesťtisícovým publikom, ktoré odmenil siedmimi prídavkami.

V druhej časti koncertu uvedie **Slovenská filharmónia Brahmsovu** *Symfóniu* č. 4 e mol, ktorou symfonická tvorba slávneho skladateľa vrcholí. Je to spev o tom, že cesta k súčasnému i budúcemu človeku vedie cez hlboký príklon k tradícii a viera v lásku a dobro je najvyššou humanistickou maximou.

Štvrtok 5. 10.

19.00 **Stípková sieň Slovenskej filharmónie**

Západoslovenské piesne

z tvorby Leoša Janáčka, Vítězslava Nováka, Eugena Suchoňa
a Štefana Németha-Šamorínského

Eva Šušková, *soprán* **Matúš Šimko**, *tenor* **Peter Pažický**, *klavír*

Keď začali slovenskí autori snívať o možnosti svojbytnnej slovenskej hudby, svoje sny museli začať spoznávaním slovenskej ľudovej piesne. Monumentálny krok v tomto smere urobila Matica slovenská so svojimi prvými editormi (Ján Kadavý, Karol Ruppeltdt, Miloš Ruppeltdt), ktorých *Slovenské spevy* vytvorili piesňový repertoár, slúžiaci ako stimul pre ďalší zber i pre autonómnu tvorbu. Po koncerte východoslovenských piesní (BHS 2006) uvádza festival koncert z úprav západoslovenských piesní, ktorý je tiež svojou spomienkou na Janka Blaha, ktorý bol aj hlavným zberateľom, znalcom i inšpirátorom novej tvorby, opierajúcej sa o západoslovenský folklór. Z jeho zbierok čerpal nielen **Vítězslav Novák**, **Štefan Németh-Šamorínsky**, ale aj **Eugen Suchoň**. **Janáčkova** aktivita sa opiera o piesne, ktoré mu zaspievala slovenská robotníčka Eva Gabelová.

Piatok 6. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

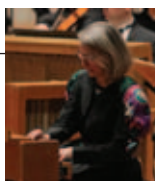
Tonkünstler-Orchester Niederösterreich

Yutaka Sado, *dirigent*

Roger Muraro, *klavír*

Valérie Hartmann-Claverie, *Martenotove vlny*

Olivier Messiaen *Symfónia Turangalila*

**INSTITUT
FRANÇAIS**
SLOVAQUIE

Symfónia Turangalila francúzskeho skladateľa **Oliviera Messiaena** je unikátnym, grandióznym opusom symfonickej hudby 20. storočia. Práca na diele zabrala Messiaenovi niekoľko rokov, v decembri 1948 ho dokončil a o rok neskôr sa pod taktovkou Leonarda Bernsteina uskutočnila v Bostone jeho svetová premiéra, ktorá spôsobila mimoriadny rozruch.

K skomponovaniu tohto mystického diela primäla Messiaena fascinácia mýtom o Tristanovi a Izolde. Názov desaťčastovej symfónie je odvodený z dvoch slov zo sanskritu – *turanga* a *lila*. Ich význam je nejasný, ale v Messiaenovom ponímaní ide o „*pieseň lásky a hymnus radosti, času, pohybu, rytmu, života a smrti*“. Pre náročnosť sa len málo svetových umelcov venuje naštudovaniu a interpretácii tohto legendárneho opusu: patrí k nim klavirista **Roger Muraro** a keby sme hľadali najpovolanejšiu umelkyňu v hre na Martenotove vlny, tak je to určite **Valérie Hartmann-Claverie**.

Sobota 7. 10.

16.00 **Malá sála Slovenskej filharmónie**

Slovenská klavírna tvorba

Alexander Albrecht Sonáta F dur pre klavír

Ivan Hrušovský Fantázia, introdukcia a fúga v starom slohu
pre klavír štvorročne

Milan Novák Klavírna suite č. 1

Juraj Hatrík Malá suite pre klavír
Toccata

Hanuš Domanský Dithyramby

Samuel Michalec, **Klára Varsamisoyá**, **Norbert Daniš**,
Eduard Lenner, **Peter Nágel**, **Peter Sándor**

Večer zo slovenskej klavírnej tvorby prináša diela významných reprezentantov našej modernej hudobnej kultúry. Vzhľadom na orientáciu **Alexandra Albrechta** na hudbu významných európskych skladateľov na prelome 19. a 20. storočia stál tento tvorca dlho v tieni svojich generáčnych súputníkov, ktorí sa v súlade s dobovou estetikou konfrontovali najmä s inšpiráciami slovenskou ľudovou hudbou. Pri hľadaní svojej kompozičnej identity sa vrstovníci **Ivan Hrušovský** a **Milan Novák** konfrontovali aj s estetikou neoklasicizmu ako štýlu, ktorý sa navracia k hudobným formám a štýlom minulých epoch. **Hanuš Domanský** a **Juraj Hatrík** patria síce ku generácii tzv. slovenskej hudobnej avantgardy, ktorá do hudobného života vstupovala v sedemdesiatych rokoch 20. storočia a vyrovnávala sa predovšetkým s tvorbou západoeurópskych skladateľov, obaja sa však napokon nechali dominantne inšpirovať predovšetkým tvorbou klasikov európskej hudby prvej polovice 20. storočia.

Koncertom pokračujeme v projekte prezentácie slovenskej klavírnej tvorby (BHS 2015) a slovenskej komornej tvorby (BHS 2016), ktoré sa stretli s priaznivou odozvou poslucháčov.

Nedeľa 8. 10.

16.00 **Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie**
Slovenská hudba 19. a 20. storočia
Octet Singers
Jozef Chabroň, dirigent

z tvorby

Jána Levoslava Bellu, Štefana Fajnora,
Mikuláša Schneidra-Trnavského a ďalších

V roku 1863 vyšli dva zväzky **Bellových** Slovenských štvorspevov obsahujúce 25 mužských zborov. Bola to prvá tlač zhudobňujúca slovenskú poéziu popredných básnikov. Dielo bolo donedávna neznáme a ako celok dosiaľ nebolo uvedené. Bellov príklad onedlho nasledoval **Štefan Fajnor**. Kultúra mužských zborov bola prvým prejavom slovenskej hudobnej kultúry v časoch, keď na Slovensku neexistovali ani orchestre, ani operné domy.

Na koncerte sa predstaví úspešné komorné zoskupenie členov Slovenského filharmonického zboru pod vedením zbormajstra SFZ **Jozefa Chabroňa**.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**
Petr Eben / Jan Amos Komenský
Labyrint sveta a raj srdca

Marek Vrábel, organ
Marek Eben, recitácia

„Umeniu je vlastné podnecovať v ľudoch lásku a takto sa dotýkať aj večnosti.“ V duchu tohto presvedčenia sa inšpiroval významný český skladateľ **Petr Eben** známym dielom filozofa, spisovateľa, pedagóga i teológa Jana Amosa Komenského. *Labyrint sveta a raj srdca* odráža aj skladateľov vnútorný svet – neskrývané náboženské presvedčenie, úctu k dedičstvu antiky, chrámovej i svetskej poézii. Celovečerný organový cyklus bol po prvý raz uvedený v roku 1991 v austrálskom Melbourne a následne na mnohých významných európskych festivaloch. Hoci zaznel v rámci doktorandského koncertu aj v Bratislave, na profesionálnom pódii má Ebenovo dielo slovenskú premiéru. Uvádzame ho so zámerom naplniť skladateľovu myšlienku, že „hudba nie je ničím, čo len znie, ale ničím, čo oslovuje. Skladba nie je vypusteným balónikom, ale loptou hodenou a čakajúcou na ruky, kým ju chytiť...“ Veríme, že koncert v podaní organistu **Mareka Vrábela** s Komenského slovom v podaní skladateľovho syna **Mareka Ebena** bude toho dôkazom.

Pondelok 9. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Operný galavečer

Slovenská filharmónia

Speranza Scappucci, *dirigentka*

Lawrence Brownlee, *tenor*

KAPOS
concerts

Americký tenorista **Lawrence Brownlee** patrí k najvyhľadávanejším belcantovým tenoristom sveta. Prijemný, bezprostredný, s dokonalosťou vysokých tónov a „céčkami“, ktoré sú preňho hračkou, Brownlee triumfuje na najprestížnejších pódiumoch sveta. V čase, keď od nadácie International Opera Awards získal prestížne ocenenie Operný spevák roka 2017 (Anna Netrebko Operná speváčka roka), teda „*operného Oscara*“, prichádza po piatich rokoch opäť do Bratislavy. Na koncerte, ktorý s BHS organizuje agentúra KAPOS, ho bude sprevádzať Slovenská filharmónia pod vedením šarmantnej dámy s dirigentskou taktovkou, Talianky **Speranzu Scappucci**, častého hosťa na európskych i amerických operných a koncertných scénach.

Utorok 10. 10.

19.00 **Malá sála Slovenskej filharmónie**

Komorný koncert

Alena Baeva, *husle*

Pavel Kolesnikov, *klavír*

Igor Stravinskij

Divertimento pre husle a klavír

Franz Schubert

Fantázia pre husle a klavír C dur op. 159 D. 934

Ludwig van Beethoven

Sonáta pre husle a klavír č.10 G dur op. 96

Ruská huslistka **Alena Baeva** je ozdobou koncertných pódíí pre svoje umenie, ktorým vie zaujať poslucháčov rovnako ako porotcov na mnohých medzinárodných súťažiach. Je držiteľkou Grand Prix z 2. ročníka medzinárodnej súťaže v Moskve, zvíťazila tiež na XII. Medzinárodnej súťaži Henryka Wieniawského. Carnegie Hall v New Yorku, Suntory Hall v Tokiu, Veľká sála Moskovského konzervatória, Sála Verdi v Miláne, Théâtre des Champs Elysées... a BHS: to je len niekoľko „*zastávok*“ skvelej mladej huslistky na koncertných pódiumoch. Pri klavíri privítame **Pavla Kolesnikova**, víťaza Gilels International Piano Competition aj súťaže Honens International Piano Competition v Kanade. Medzinárodná porota na XIV. ročníku Čajkovského súťaže v Moskve mu v roku 2011 udelila zvláštnu cenu. Tento rok Pavel Kolesnikov úspešne debutoval na festivale BBC Proms v Londýne. Kritici označujú mladého ruského umelca ako „*básnika klavíra*“ (The Guardian).

Streda 11. 10.

17.00 **Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie**

Komorný koncert

Michal Šťáhel, *violončelo piccolo*

Mahan Esfahani, *čembalo*

Johann Sebastian Bach

Tri sonáty pre violončelo a čembalo BWV 1027 – 1029

Napriek tomu, že okrem 6. sólovej suity venoval **Bach** tomuto nástroju aj viacero sólových partov vo svojich kantátach a že violoncello piccolo je muzikológmi často skloňovaný pojem, je dnes jeho dobové využitie stále zahalené rúskom tajomstva. Pre poslucháčov tak môže byť unikátnym zvukovým zážitkom počuť tento barokový nástroj v kombinácii s presnou kópiou modelu nemeckého 2-manuálového čembala, aké Bach používal na uvádzanie koncertných diel. **Michal Šťáhel** patrí medzi našich popredných violončelistov, systematicky sa venuje tzv. historicky poučenej interpretácii a spolupracuje s mnohými zaujímavými interpretmi.

Patrí medzi nich aj svetobežník pôvodom z Iránu **Mahan Esfahani**. Mladý umelec bol okrem iných ocenení vyhlásený v roku 2014 Kráľovskou filharmonickou spoločnosťou v Londýne za Inštrumentalistu roka a ako prvý čembalista získal ocenenie Gramophone Artist of the Year.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Symfonický orchester Slovenského rozhlasu

Mario Košík, *dirigent*

Slovenský filharmonický zbor

Detský spevácky zbor Slovenského rozhlasu

Jozef Chabroň, *zbormajster* **Adrian Kokoš**, *zbormajster*

Milan Paľa, *husle*

Marián Varga Musica concertante

Ladislav Burlas Hudba pre husle a orchester

Franz Liszt Dantovská symfónia, S. 109

Skladba *Musica concertante* tohoročného jubilanta **Mariána Vargu** vyšla pôvodne na legendárnom CD *Divergencie*, ktoré bolo rozlúčkovým albumom súboru Collegium musicum. Umožní iný, trochu netradičný pohľad na ikonickú osobnosť slovenskej populárnej hudby. Uvedenie diela je poctou skladateľovi, ktorý nás 9. augusta nečakane opustil. Náš ďalší jubilant, deväťdesiatnik **Ladislav Burlas**, má na svojom konte celý rad orchestrálnych skladieb. *Hudbu pre husle a orchester* napísal v roku 1974 a venoval ju huslistovi Petrovi Michalicovi. Na koncerte BHS uvedie dielo popredný slovenský husľový virtuóz Milan Paľa, ktorý sa programovo venuje interpretácii slovenskej hudby. Koncert uzavrie majestátna *Dantovská symfónia*, ku ktorej sa **Franz Liszt** dostal až v čase, keď už mal svoje symfonické básne skomponované a zavŕšil aj prvú verziu Faustovskej symfónie. Hoci je trojčasťové dielo žánrovo označené ako symfónia, ide v ňom skôr o tri samostatné symfonické básne bez typického rozvíjania sonátovej formy.

Štvrtok 12. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Kremerata Baltica

Lucas Debargue, *klavír*

Béla Bartók Divertimento pre sláčikový orchester

Joseph Haydn Koncert pre klavír a orchester D dur Hob. XVIII:11

Wolfgang Amadeus Mozart Koncert pre klavír a orchester C dur KV 246

Dmitrij Šostakovič Sinfonietta c mol op. 110 pre sláčikový orchester a tympany

INSTITUT
FRANÇAIS
SLOVAQUIE

Divertimento pre sláčikový súbor napísal **Bartók** v roku 1939 na prahu 2. svetovej vojny, tesne pred svojím odchodom z Maďarska. Vzniklo na objednávku priateľa Paula Sachera, ktorý v tom čase viedol Bazilejský komorný orchester. Skladateľ sa v tomto odдыхovom diele vyrovnal s tradíciami a formovými princípmi barokového koncerta grossa. **Haydnov** hravý *Klavírny koncert D dur* si u nás získal vysokú popularitu v spracovaní Mariána Vargu v jednej z prvých nahrávok súboru Collegium musicum. Rovnako bezstarostný *Klavírny koncert C dur KV 246* vzišiel z pera dvadsaťročného **W. A. Mozarta**, ktorý ho napísal pre kňaznú Antoniu Lützow, zanietenu amatérsku klaviristku.

Sinfonietta c mol op. 110 pre sláčikový orchester a tympany vznikla ako autorizovaná transkripcia **Šostakovičovho** *Kvarteta č.8*.

Na koncerte svetoznámeho orchestrálneho zoskupenia založeného Gidonom Kremerom je sólistom **Lucas Debargue**. Boris Berezovsky o mladom klaviristovi, ktorý bol na 15. ročníku medzinárodnej Čajkovského súťaži v Moskve 2015 „*len štvrtým*“, povedal: „*Ludia obdivujú*

Lucasa Debarguea, pretože je skutočným hudobníkom. Miluje hudbu vášnivo a vie o nej všetko. A nielen o hudbe. Zaujíma sa o literatúru a umenie, čo má veľký vplyv na jeho osobnosť: hrá s nadšením a láskou“.

Piatok 13. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

ŠKO Žilina

Leoš Svárovský, *dirigent*

Spevácky zbor Lúcnica

Elena Matušová, *zbormajsterka*

Jakub Čížmarovič, *klavír*

Jan Fišer, *husle*

Marek Štrbák, *organ*

Johann Nepomuk Hummel Dvojkoncert pre klavír, husle a orchester G dur op. 17

Alexander Albrecht Missa in C pre sláčikové nástroje, miešaný zbor a organ

novodobá premiéra

Felix Mendelssohn Bartholdy Symfónia č. 5 D dur op. 107 *Reformačná*

Dvojkoncert G dur pre husle, klavír a orchester, op. 17 od Johanna Nepomuka Hummela patrí k jeho prvým koncertantným dielam, a tak nadväzuje skôr na diela skorších klasikov ako na diela Beethovena. Skladbu *Missa in C* skomponoval Alexander Albrecht v rokoch 1901 – 1903, keď bol študentom vyšších ročníkov Maďarského kráľovského katolíckeho gymnázia v Klariskách. Na jej premiére sa zúčastnil aj jeho učiteľ Béla Bartók. Ide o dielo z ranej tvorby pozoruhodné svojou historickou väzbou na prešporský gymnaziálny život.

Bezprostredným podnetom skomponovať tzv. reformačnú symfóniu bolo pre Felixu Mendelssohna Bartholdyho 300. výročie proklamácie protestantstva v Augsburgu. Odráža sa v nej aj obdiv mladého skladateľa k tvorbe Johanna Sebastiana Bacha.

Symfóniu otvára introdukcia v D dur citujúca tému protestantskej pobožnosti, ktorú o niekoľko desiatok rokov bohato rozvinul Richard Wagner vo svojej poslednej opere Parsifal. V záverečnej časti sa objavuje téma protestantského Lutherovho chorálu Ein Feste Burg. Mendelssohnovu *Symfóniu* č. 5 uvádzame pri príležitosti 500 rokov reformácie na Slovensku.

Sobota 14. 10.

18.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Symfonický orchester

Mariinského divadla

Valery Gergiev, *dirigent*

Claude Debussy *L'après-midi d'un faune / Faunovo popoludnie*

Olivier Messiaen *L'Ascension, štyri symfonické meditácie pre orchester*

Igor Stravinskij *Vták ohnivák, baletná suita / verzia z roku 1919*

Dmitrij Šostakovič *Symfónia č. 15 A dur op. 141*

Debussyho *Faunovo popoludnie* je kultovou skladbou francúzskeho hudobného impresionizmu, ktorá nadhlo predznamenovala vývoj tohto umeleckého smeru. Skladateľa k jej napísaniu v roku 1894 inšpirovala rovnomenná báseň Stéphanu Mallarmého. Dielo *L'Ascension* (Vzostup) napísal Olivier Messiaen v roku 1933. Ide o symfonické meditácie s hlbokým náboženským obsahom. Baletná suita *Vták ohnivák* patrí do tzv. ruského obdobia skladateľa Igora Stravinského, keď sa vo svojej kompozičnej tvorbe venoval inšpiráciám z rodnej vlasti. Posledná symfónia Dmitrija Šostakoviča je plodom hlbokého životnej múdrosti, kde sa prvky reflexie snúbia s prenikavými momentmi sarkazmu.

Pred vyše štvrtstoročím začínal svoju medzinárodnú kariéru v Bratislave jeden z prominentných dirigentov súčasnosti. Valery Gergiev zvíťazil v roku 1980 na prehliadke mladých

umelcov v rámci BHS, ktorá mala názov Interpódium. S odstupom času sa v posledných rokoch rád vracia na náš festival (2010, 2014) – tentoraz so „svojím“ excelentným orchestrom Mariinského divadla z Petrohradu.

Nedeľa 15. 10.

19.00 **Koncertná sieň Slovenskej filharmónie**

Slovenská filharmónia

Slovenský filharmonický zbor

Juraj Valčuha, dirigent

Jozef Chabroň, zbormajster

Roberto Cominati, klavír

Ketevan Kemoklidze, mezzosoprán

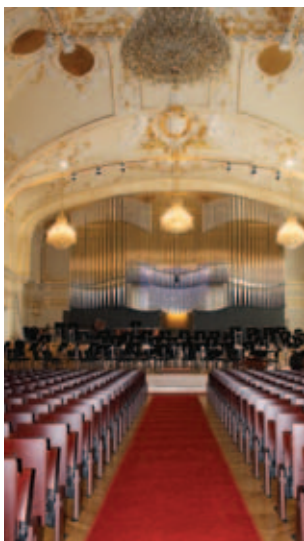

Claude Debussy Ibéria, 2. časť zo symfonického triptychu *Images/Obrazy*
Fantázia pre klavír a orchester L. 73

Sergej Prokofiev Alexander Nevský, kantáta, op. 78

Francúzsko-ruský program v podaní nášho reprezentatívneho orchestra pod taktovkou hviezdneho a čoraz väčšmi publikom na svetových koncertných pódiami žiadaného dirigenta **Juraja Valčuhu** uzatvára 53. ročník BHS. Rytmický pôdorys **Debussyho** *Ibérie* vystrieda zádušná *Fantázia*, jediné skladateľovo dielo pre klavír a orchester. Sólistom je taliansky klavirista, víťaz mnohých medzinárodných súťaží, hosť na prestížnych koncertných pódiami: „*Jeho interpretácia impresionistov je sama osebe vzrušujúcou impresiou, očarujúcou zmesou vášne a vynikajúcej techniky, ponúka okamihy krásy a hĺbky citu,*“ uvádzajú recenzenti hodnotiac hru **Roberta Cominatiho**. Kantáta *Alexander Nevský* **Sergeja Prokofieva**, pôvodne komponovaná ako hudba k rovnomennému filmu Sergeja Ejzenštejna (1938), v roku 1938, bude dozaista dôstojným vyvrcholením tohtoročného festivalu.

Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR.

PARTNERI A MEDIÁLNI PARTNERI BHS

PREDAJ VSTUPENIEK

V Slovenskej filharmónii v budove Reduty, Námestie Eugena Suchoňa č. 1, Bratislava.

Pondelok 9.00 – 14.00 a 15.00 – 19.00 utorok – piatok 13.00 – 19.00.

Počas BHS v sobotu a nedeľu hodinu pred koncertom.

Tel.: +421 2 20 47 52 33, +421 2 20 47 52 93

e-mail: bhsfest@nexta.sk, vstupenky@filharmonia.sk www.filharmonia.sk

Predaj vstupeniek
on-line

www.navstevnik.sk

ticketportal
VSTUPENKY NA DOSAH

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená.

Vydala: Slovenská filharmónia Zostavil: Manažment BHS, Ivan Marton, Markéta Štefková

Výtvarné dielo na obálke: © Běla Kolčáková

Layout: PROGRESS PROMOTION BRATISLAVA

Tlač: DOLIS, s.r.o., Bratislava